

BOG

SANGE OM STILHED OG HJEM (/BOEGER/SANGE-OM-STILHED-OG-HJEM- ROMAN)

Af Anne Lise Marstrand-Jørgensen (/forfattere/anne-lise-marstrand-jorgensen) (2022)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A62932988&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/sange-om-stilhed-og-hjem-roman) for at anmelde

Hjerteskerende fortælling om østtyske flygtninge på flugt fra russernes indtog bør være pensum for velfærdsstruttende danskere.

TAGS:

AFSAVN (/TAXONOMY/TERM/31134) DEN 2. VERDENSKRIG (/TAXONOMY/TERM/2105) FAMILIEN (/TAXONOMY/TERM/2968) FLUGT (/TAXONOMY/TERM/3180)
FLYGTNINGE (/TAXONOMY/TERM/3188) FLYGTNINGEBØRN (/TAXONOMY/TERM/3189) FLYGTNINGELEJRE (/TAXONOMY/TERM/3190) HISTORIE (/TAXONOMY/TERM/4412)
HÅB (/TAXONOMY/TERM/4056) KRIG (/TAXONOMY/TERM/5890) KRIGE (/TAXONOMY/TERM/5892) KÆRLIGHED (/TAXONOMY/TERM/41) LÆNGSEL (/TAXONOMY/TERM/6670)
SAVN (/TAXONOMY/TERM/9266) SULT (/TAXONOMY/TERM/10141) SYGDOM (/TAXONOMY/TERM/10238) TRO (/TAXONOMY/TERM/10737)

ANMELDELSE

01 dec.22

(/users/anne-kathrine-vindvad-kristensen)

Af Anne Kathrine Vindvad Laursen (/users/anne-kathrine-vindvad-kristensen)

Hjerteskerende fortælling om østtyske flygtninge på flugt fra russernes indtog bør være pensum for velfærdsstruttende danskere.

Det 12-årige barn U. rejser i den kolde vinter 1945 gennem det krigshærgede Østtyskland med en gruppe kvinder og børn, hvoraf ingen er hendes egen familie. Den har hun efterladt på deres gård tæt ved den russiske grænse i, hvad der forvarsles er en tragedie, man godt kan forestille sig, hvad består i, men som man fortrænger som læser i lige så høj grad som U. Der er menneskelige handlinger som er så grusomme, at de aldrig bør nævnes eller erindres.

U. ser ødelæggelserne overalt omkring sig og støder flere gange på de skeletter, både de levende og de døde, som alle godt ved kommer fra lejre, men som ingen har haft omtalt – de er stadig blot uhyggelige skygger, der er en del af det rædselskabinet af et vinterlandskab, U. og flokken af flygtninge kæmper sig igennem. Rejsen ender i en lejr omkring København, som inden længe befries fra den tyske besættelse, og hvor udsultede og syge tyske flygtninge er det sidste, danskerne har lyst til at forholde sig til.

Den første del af romanen er en sang så sørgelig, gribende smuk og grusom på samme tid, at den skærer i hjertet. Det er umuligt at distancere sig fra de flygtendes oplevelser, ikke at mærke den kolde vinter og den altoverskyggende sult, udmattelsen ved at kæmpe sig gennem sneen og behovet for at passe på de små, og alligevel lade dem gå, når de fryser ihjel, og man kan bruge deres små dyner til at varme sig selv. Det er umuligt ikke at mærke desperationen og få lyst til at sørge for, at så grusom en sang aldrig skal synges igen.

Men mennesker er i bund og grund egoistiske og optagede af egne behov. I romanens anden del skifter fortællesynsvinklen til den danske konservatoriestuderende Simon, som øjner muligheden for at gennemføre sit eksperimenterende og surrealistiske korværk på den samling tyske flygtninge, der ikke har andre muligheder end at vente på, at de kan blive sendt hjem til deres sønderbombede land. Simons instruktion af koret minder om de eksperimenter, fanger altid er blevet udsat for i sådanne lejre: indordn dig under overherredømmets leg med menneskelig formåen eller blev udskilt undervejs.

Simons korværk er disharmonisk og skurende, en afprøvning af de musikalske grænser og et forsøg på at gengive det sammenbrud af verdensordenen, alle har været vidne til gennem krigens brutalitet. Desværre mister selve fortællingen samtidig sin ellers fremragende musikalitet. Den midterste del af romanen har for mange sidehandlinger, der ikke giver mening, for lange passager, hvor handlingen ikke skrider frem, og Simon er, på trods af sin fortid som frihedskæmper, usympatisk og irriterende at følge – måske en pointe fra Marstrand-Jørgensens side?

De virkelige helte er de flygtninge, som trods deres uendeligt dårlige vilkår bevarer en menneskelighed og fremsynger en sang, der må røre alle. Romanens sidste del er igen den vidunderligt smukke og uendeligt sørgelige melodi om, hvad krig gør ved mennesker, og hvad der i virkeligheden er altafgørende i denne verden – relationer mellem mennesker, der betyder noget for hinanden.

'Sange om stilhed og hjem' er som titlen vidunderligt smuk og vigtig læsning i en tid, hvor flygtninge igen og igen bliver set som uønskede udfordringer i rige og trygge samfund. Disharmonien undervejs kan være overlagt fra forfatterens side, men måske kunne den også være 100 sider kortere og levere det samme budskab? Uanset længde og disharmoni er den en af de smukkeste og mest gribende læseoplevelser, jeg har haft længe og en vigtig sang at synge i en verden fyldt med ufred.

BOGDETALJER

Andre bøger af Anne Lise Marstrand-Jørgensen